ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: IV/2161-0/2015
Érkezett: 2015 JÚL 13.
Példány: 2
Kezelőiroda:
Melléklet: 2x1+7+2 db

[redacted]

Érk.: 2015 JÚL 02.
Példány: ..... Mell.: .....
Az irat érkezett: postán, személyesen, faxon, e-mailben

A Szekszárdi Járásbíróság útján
7100 Szekszárd, Augusz Imre u. 1-3.
Postacím: 7101 Szekszárd, Pf. 246.

az Alkotmánybíróság
részére
1015 Budapest, Donáti utca 35-45.
Postacím: 1535 Budapest, Pf.773.

[redacted]

képviseli:

[redacted]

P A N A S Z

Tárgy: *a Pécsi Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság, Bhar.I.15/2015/3. számú végzése ellen előterjesztett alkotámjogi panasz*

Elsőfokú ügyszám: Szekszárdi Járásbíróság, 9.B.638/2012/17.
Másodfokú ügyszám: Szekszárdi Törvényszék, 5.Bf.208/2013/12.
Harmadfokú ügyszám: Bhar.I.15/2015/3

[redacted]

A Szekszárdi Járásbíróság útján
7100 Szekszárd, Augusz Imre u. 1-3.
Postacím: 7101 Szekszárd, Pf. 246.

az Alkotmánybíróság
részére
1015 Budapest, Donáti utca 35-45.
Postacím: 1535 Budapest, Pf.773.

Tárgy: a Pécsi Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság, Bhar.I.15/2015/3. számú végzése ellen előterjesztett alkotámjogi panasz

Elsőfokú ügyszám: Szekszárdi Járásbíróság, 9.B.638/2012/17.
Másodfokú ügyszám: Szekszárdi Törvényszék, 5.Bf.208/2013/12.
Harmadfokú ügyszám: Bhar.I.15/2015/3.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [redacted] miatt kezdeményezett per kapcsán, a Pécsi Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság **Bhar.I.15/2015/3.számú**, 2015.04.28. napján kelt és 2015.05.05. napján kézbesített végzése kapcsán, a törvényes határidőn belül hivatkozással az az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény [a továbbiakban: **Abtv.**] 30.§ (1) bekezdésére a következő

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem a Tisztelt Alkotmánybíróság elé az Alaptörvény 24. cikk (2) d) bekezdés és Abtv. 27.§-ra való hivatkozással.

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék az Abtv. 43.§ (1) és (2) bekezdése alapján a Pécsi Ítélőtábla Bhar.I.15/2015/3. számú végzését megsemmisíteni.

A fenti intézkedéseket azért kérjük, mert a jogerős bírósági végzés megalapozatlan, jogszabályellenes, súlyos eljárási hibát tartalmazott, sértette a pótmagánvádló Be. 386.§ (1) c) pontja szerinti másodfellebbezési jogát, sértette az Alaptörvény XXIV. Cikk (2) bekezdésben meghatározott ***tisztességes eljáráshoz való jogát***, korlátozta a XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott ***jogorvoslati jog érvényesülését***. Az ügyben eljárt bíróság nem megfelelően mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és az így megállapított tényekből, az alkalmazott jogszabályokból téves jogi következtetést vont le.

Eleget téve az Abtv. 52.§ (1b) bekezdésének (1) pontjának a Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Abtv. 27.§-a jelöli ki.

I. Előzmények

[redacted] meghatalmazott jogi képviselője útján 2012. november 12-én nyújtott be vádindítványt [redacted]t ellen, az 1978. évi IV. törvény 187.§ (1) bekezdésében meghatározott közúti baleset okozásának vétsége miatt. A vádindítvány alapján a Szekszárdi Járásbíróság 2013. október 30-án kelt **9.B.638/2012/17. számú** ítéletében megállapította [redacted]t vádlott bűnösségét a Btk.235.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő közúti baleset okozásának vétségében. Ezért őt a járásbíróság 1 évre próbára bocsátotta, kötelezte továbbá, hogy a pótmagánvádló jogi képviselője részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül fizessen meg 30.000 forintot, míg az államnak külön felhívásra 114.872 forint bűnügyi költséget.

A járásbíróság ítélete ellen [redacted]t vádlott és védője - a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében - jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

A Szekszárdi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az ügyben a Be. 363.§ (2) bekezdés b) és c) pontja alapján tárgyalást tűzött ki, majd 2014. október 16-án kelt **5.Bf.208/2013/12. számú** ítéletében a Szekszárdi Járásbíróság 2013. október 30-án kihirdetett 9.B.638/2012/17. számú ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat a Btk. 235.§ (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő közúti baleset okozása vétségének vádja alól felmentette. A pótmagánvádló jogi képviselője részére fizetendő bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést mellőzte és akként rendelkezett, hogy az eljárás során egyebekben felmerült 114.872 forint bűnügyi költségből 43.752 forintot a pótmagánvádló, 71.120 forintot pedig az állam viseli.

A Szekszárdi Törvényszék az ítélet ellen bejelentett fellebbezésre tekintettel az iratokat felterjesztette a Pécsi Ítélőtáblához, mint harmadfokú bírósághoz.

A harmadfokú bíróság 2015. április 28-án megtartott tanácsülésén **Bhar.I.15/2015/3.sz** végzésében közúti baleset okozásának vétsége miatt [redacted]t [redacted]t büntetőügyben a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett bejelentett fellebbezést **mint nem jogosulttól származót elutasította**, így a Szekszárdi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 5.Bf.208/2013/12. számú ítélete jogerőre emelkedett, és végrehajthatóvá vált.

II. A Pécsi Ítélőtábla indokolása

A Pécsi Ítélőtábla a Be. 390.§ (2) bekezdésére alapozta döntését, miszerint a harmadfokú bíróság a fellebbezést elutasítja, ha a 369.§ (2) bekezdésében felsorolt esetekben - a fellebbezés törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származik vagy elkésett - a másodfokú bíróság elmulasztotta a fellebbezés elutasítását. A Pécsi Ítélőtábla a Szekszárdi Törvényszék 2014. október 16-án megtartott tárgyalásán készült jegyzőkönyvre [a Szekszárdi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 5.Bf.208/2013/12. számú jegyzőkönyve, a továbbiakban Jegyzőkönyv] hivatkozva megállapította, hogy *a tanács elnökének a Be. 323.§ (1) bekezdése alapján a jogorvoslat tekintetében feltett kérdésére - a törvényben foglaltakkal szemben - elsőként a vádlott és a védő nyilatkozott, akik az ítéletet tudomásul vették, majd a pótmagánvádló jogi képviselője az ítélet ellen bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett fellebbezést*

jelentett be, míg utolsóként került nyilatkoztatásra a pótmagánvádló, aki nyilatkozata szerint az ítéletet tudomásul vette.

Az Ítélőtábla álláspontja szerint *tévedett a másodfokú bíróság, amikor a pótmagánvádló jogi képviselője által az ítélet ellen bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett bejelentett fellebbezését az ítélet kihirdetését követően nem utasította el, hanem az ítélet ellen bejelentett fellebbezésre figyelemmel az iratokat felterjesztette a Pécsi ítélőtáblához. ... A fentieken túlmenően következetes az ítélkezési gyakorlat a tekintetben is, hogy amennyiben a fellebbezésre egyébként jogosultsággal nem rendelkező - azonban mégis nyilatkozó - jogi képviselő és az általa képviselt pótmagánvádló jognyilatkozata a jogorvoslat tekintetében eltér, nyilvánvalóan a jogorvoslati joggal rendelkező pótmagánvádló nyilatkozata az irányadó. Ebben az esetben pedig a pótmagánvádló az ítéletet a kihirdetését követően tudomásul vette.*

A Jegyzőkönyvre hivatkozva az Ítélőtábla végzésében utal arra is, hogy a másodfokú bíróság elnökének felhívására a jegyzőkönyvvezető visszaszólította a pótmagánvádlót és jogi képviselőjét nyilatkozattételre. A másodfokú tanács elnöke ugyanis, a jogi képviselő önálló fellebbezési jogának hiányában szükségesnek látta tisztázni, hogy a pótmagánvádló kíván-e fellebbezéssel élni a harmadfokú bírósághoz.

Az Ítélőtábla ezt a nyilatkozattételt egyértelműen a tárgyalás berekesztése utáni cselekménynek tekintette, és mint ilyet, joghatály nélkülinek minősítette. *Az ítélkezési gyakorlat szerint a tárgyalás utolsó mozzanata a berekesztés, a tanács elnökének e kijelentésével a tárgyalás lezárul. A tárgyalás berekesztése után perbeli cselekmények már nem végezhetők, a bíróság csak azokat az eljárási cselekményeket végezheti el, amelyeket a törvény számára külön meghatároz. Ezek közé tartozik a határozat írásba foglalása és kézbesítése, továbbá ha az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be, az ügy iratainak a - jelen esetben - harmadfokú bírósághoz történő felterjesztése.*

A tárgyalás berekesztését követően tehát perbeli cselekmények már nem végezhetőek, így a pótmagánvádló tárgyalás berekesztését követően tett azon nyilatkozata, hogy az ítélet ellen fellebbezéssel kíván élni, joghatályos nyilatkozatnak nem tekinthető. Miután tehát a tárgyalás berekesztése előtt az ítéletet tudomásul vette, ezen nyilatkozata tekintendő az eljárás során irányadónak.

Mindezekre figyelemmel tehát a harmadfokú bíróság a pótmagánvádló jogi képviselője által bejelentett fellebbezést - mivel az a másodfokú bíróság részéről nem történt meg - a Be.384.§-a szerinti tanácsülésen eljárva, mint nem jogosulttól származót elutasította.

III. A másodfokú tárgyaláson készült jegyzőkönyv

A Pécsi Ítélőtábla Bhar.I.15/2015/3. számú végzésében a Szekszárdi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 5.Bf.208/2013/12. számú jegyzőkönyvéből az ítélet kihirdetését követő részt nem teljes egészében idézte; az ítéletet követő teljes szöveg a következő:

„A Be. 323.§ (1) bekezdése szerint a jogorvoslat tekintetében feltett kérdésre:

Vádlott és védő: *az ítéletet tudomásul veszik.*

Pótmagánvádló jogi képviselője: *az ítélet ellen bűnösség megállapítása és*

büntetés kiszabása végett fellebbezést jelent be.

Pótmagánvádló: *az ítéletet tudomásul veszi.*

Kihirdetve a következő ***v é g z é s :***

A törvényszék az ítélet ellen bejelentett fellebbezésre figyelemmel az iratokat felterjeszti a Pécsi ítélőtáblához.

Tanács elnöke a tárgyalást berekeszti.

Tanács elnökének felhívására a tárgyalóteremből távozó jelenlévőket a jegyzőkönyvvezető visszaszólítja, majd a tanács elnöke közli, hogy a pótmagánvádló jogi képviselője önálló fellebbezési joga hiányában, a pótmagánvádló nyilatkozatára tekintettel tisztázni szükséges, kíván-e fellebbezéssel élni a harmadfokú bírósághoz, ezért nyilatkozattételre hívja fel a pótmagánvádlót és jogi képviselőjét, hogy a jogorvoslatot illetően szándékukat egyeztették-e.

Pótmagánvádló jogi képviselője: *A pótmagánvádlóval abban állapodtunk meg, hogy a vádlott felmentése esetén fellebbezést jelentünk be.*

Pótmagánvádló: *Nyilatkozatommal azt kívántam kifejezésre juttatni, hogy megértettem a határozatot. Fellebbezéssel kívánok élni.*

Tanács elnöke megállapítja, hogy a jogorvoslati nyilatkozatok helyesen kerültek rögzítésre, majd a jelenlévőket elbocsátja a tárgyalóteremből.

Tanács elnöke a tárgyalást újólag berekeszti. Jegyzőkönyv lezárva 9 óra 25 perckor azzal, hogy a tárgyaláson költség nem merült fel."

IV. Jogi következtetések

A Jegyzőkönyv tanúsága szerint a tanács elnöke valóban a Be. 323.§ (1) bekezdésével ellentétesen, először a vádlottat és védőjét nyilatkoztatta a jogorvoslat tekintetében, majd a pótmagánvádló fellebezésre jogosultsággal nem rendelkező jogi képviselőjét kérdezte. A pótmagánvádló nyilatkozata csak ezután következett.

A pótmagánvádló jogi képviselője, bár nincs önálló fellebbezési joga, a bíró kérdésére az ítélet ellen a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett fellebbezést jelentett be. Ezt követően a nyilatkoztatott pótmagánvádló - aki egyébként a Jegyzőkönyv tanúsága szerint a vádlott felmentése esetén fellebbezni készült - már csak annyit közölt, hogy az ítéletet tudomásul vette.

A Be. 251.§ (3) bekezdése szerint a tárgyaláson csak a különösen fontos kifejezéseket, kijelentéseket kell szó szerint jegyzőkönyvezni. Így a Jegyzőkönyvből nem derült ki, hogy kinek a jelzésére, vagy minek a hatására észlelte a tanács elnöke, hogy eljárási hibát vétett, de az egyértelműen látszik, hogy a kialakult ellentmondást megpróbálta orvosolni. A távozó pótmagánvádlót és jogi képviselőjét visszahívta a tárgyalóterembe és újbóli nyilatkozattételre szólította fel, a pótmagánvádló pedig ekkor már határozottan kinyilvánította fellebbezésre

irányuló szándékát: *„Nyilatkozatommal azt kívántam kifejezésre juttatni, hogy megértettem a határozatot. Fellebbezéssel kívánok élni".*

A tanács elnöke nyilvánvalóan szükségét érezte a helyzet tisztázásának, majd a történtekről a Jegyzőkönyvbe – feltehetően az elnök jóváhagyásával – az a mondat került, miszerint a *Tanács elnöke megállapítja, hogy a jogorvoslati nyilatkozatok helyesen kerültek rögzítésre, ...* Ezután az elnök a bejelentett fellebbezésre tekintettel felterjesztette a Pécsi Ítélőtáblához az ügy iratait. Álláspontunk szerint mindez azt jelzi, hogy a Be. 323.§ (1) bekezdés hibás alkalmazása ellenére a másodfokú tanács számára egyértelmű volt a pótmagánvádló fellebbezésre irányuló szándéka, az elnök pedig az eljárási hibát még a tárgyaláson a Be. 274.§ (1) alapján orvosolta, annak érdekében, hogy ne sérüljön a pótmagánvádló jogorvoslathoz fűződő alkotmányos joga.

A Pécsi Ítélőtábla álláspontunk szerint tévesen értekelte a Jegyzőkönyvben foglaltakat. A harmadfokon eljáró bíróság határozatának indokolásában arra hivatkozik, hogy a pótmagánvádló újbóli nyilatkoztatása a tárgyalás berekesztése után következett be, így a nyilatkozat nem joghatályos. A Jegyzőkönyv utolsó mondatait [*„Tanács elnöke a tárgyalást újólag berekeszti. Jegyzőkönyv lezárva 9 óra 25 perckor azzal, hogy a tárgyaláson költség nem merült fel."]* azonban az Ítélőtábla nem emelte be indokolásába. Ez a záró rész arra utal, hogy a pótmagánvádló nyilatkozata előtt a másodfokú tanács elnöke a tárgyalást jogkörénél fogva újból megnyitotta - hiszen csak ebben az esetben lehet azt, a nyilatkozat után, *újólag* berekeszteni.

Amennyiben elfogadjuk a Pécsi Ítélőtábla indokolását, az gyakorlatilag azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság elnökének a tárgyalásvezetés során elkövetett, majd kijavított hibája a pótmagánvádló másodfellebezési jogának, jogorvoslati jogosultságának elvesztését eredményezte.

Kétségtelen, hogy jobban megítélhető lenne a kialakult helyzet, ha a másodfokú tárgyaláson készült Jegyzőkönyv a Be. 250.§ (3) bekezdésének megfelelően pontosabb leírását adná az ott lezajlott eljárási cselekményeknek, elhangzott észrevételeknek. Véleményünk szerint azonban a Jegyzőkönyv alapján így is egyértelmű, hogy a másodfokú bíróság elnöke azért terjesztette fel az ügy iratait a harmadfokú bírósághoz, mert a tárgyaláson bekövetkezett eljárási hibát kijavítottnak vélte, a pótmagánvádló fellebbezésre irányuló nyilatkozatát pedig kétséget kizáróan joghatályosnak tartotta.

A másodfokú eljárásban szereplő bíróság bizonytalansága, hibás pervezetése oda vezetett, hogy a pótmagánvádló nyilatkozata érvénytelenné vált a harmadfokú eljárásban döntéshozó bíróság szerint. A két bíróság eljárása együttesen eredményezte azt, hogy sérült a pótmagánvádló az Alaptörvény XXIV. Cikk (2) bekezdésben meghatározott ***tisztességes eljáráshoz való joga***, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott ***jogorvoslathoz való joga***.

IV. Kérelem

A fentiek alapján kérjük hogy a Tisztelt Alkotmánybíróságot szíveskedjék az Abtv. 43.§ (1) és (2) bekezdése alapján a Pécsi Ítélőtábla végzését megsemmisíteni.

Budapest, 2015. június 30.

[redacted]

Melléklet:
[1.sz.melléklet]: ügyvédi meg[redacted]